

Bognoter

Af Vibeke Sperling

Bjerre-Poulsen, Niels:
Vietnamkrigen. En international historie.

Gyldendal 2015, 580s.

Bogen beskriver tre årtiers krig og de komplicerede forhold, der skabte og forlængede den. Bogen er den første store fortælling på dansk om, hvordan en krig for national selvstændighed blev en ideologisk kamp mellem verdens førende magter. Vietnamkrigen har sat sig dybe spor i den vestlige verden og i international politik, og sårene fra den mærkes stadig, som bogen beskriver. Mange lande var direkte involveret i krigen, og endnu flere kom til at mærke konsekvenserne af den. I det meste af den vestlige verden delte Vietnamkrigen vandede, ligesom den blev en katalysator for ungdomsoprør og kulturelt opbrud – og den viste tv's store magt, da det var det første krig, som blev bragt direkte ind i alle hjem som en næsten daglig, grufuld fortælling.

Bostom, Andrew:
Iran's Final Solution for Israel.

CreateSpace Independent Publishing Platform 2015, 364 s.

Forfatteren har i tidligere bøger analyseret det islamistiske had til jøder, som det praktiseres i Den islamiske Republik Iran.

I denne bog aktualiseres analysen i relation til de internationale forhandlinger om Irans atomprogram og det, som han kalder Vestens "naivitet" i omgangen med det iranske diplomati. Bostom er overbevist om, at Iran fastholder "utrættelige bestræbelser på at få atomvåben med det erklærede formål at ødelægge Israel". Med udgangspunkt i islamiske hellige og juridiske tekster argumenterer bogen for, at den aktuelle mere moderate iranske optræden ikke er andet end en slet skjult øvelse i at snyde det uvidende Vesten.

Brill, Steven: **America's Bitter Pill: Money, Politics, Back-Room Deals, and the Fight to Fix Our Broken Healthcare System.**

Random House 2015, 528 s.

Om tilblivelsen af Obamacare og frem for alt, hvordan den har ændret – eller ikke ændret – det omfattende misbrug af USA's sundhedsindustri. Brill fik i 2014 'National Magazine Award for Public Interest' for en rapport i *Time Magazine* om sundhedskrisen og graver med bogen flere spadestik dybere og leverer – ifølge anmeldelser – den første samlede inside-rapport om, hvordan præsident Obama fik presset loven igennem, men mislykkedes over for inkompetence og modstand, der forkrøblede den 961 siders lov,

Vibeke Sperling er tidligere udenrigskorrespondent ved dagbladet Politiken nu tilknyttet Dagbladet Information.

der skulle rette op på en dysfunktionel industri, der er større end hele Frankrigs økonomi. Brill udspørger alle dramaets aktører, får medicinallobbyister til at fortælle om deres aftaler for at beskytte egne profitter til gengæld for at støtte loven. Han er der med patienter, der nægtes cancerbehandling, og da en gruppe entreprenører bruger Obamacare til at starte et smart forsikringsselskab. Han forklarer også, at loven har reddet mange patienters liv, fordi den sikrer regeringssubsidier "til titals millioner af nye kunder" til enorme priser – selve problemet ved udgangspunktet. Da bogen var ved at være færdig, måtte Brill gennemgå en hjerteoperation, så det bliver også til historien om, hvordan en patient, der tror at han ved alt om sundhedssystemet, må revurdere i hospitalssengen. Brill afrunder med en ny vision for, hvordan USA's sundhedssystem kan fikses, så det ophører med at dræne familiers og virksomheders bankkonti samt statskassen.

Browder, Bill:

Red Notice: A True Story of High Finance, Murder, and One Man's Fight for Justice.

Simon & Schuster 2015, 416 s.

En politisk thriller fra det virkelige liv om en amerikansk investor i Ruslands vilde østen og mordet på dennes unge skatterådgiver, der var på en farlig mission: at afsløre Kremles korrupsion, som gennemsyrrer hele landets økonomiske og sociale liv. Det er Browders personlige fortælling om forløbet, siden han skabte en stor formue som leder af Ruslands største investeringsfond efter Sovjetunionens sammenbrud. Men da han åbent klagede over, at korrupte oligarker udplyndrede de virksomheder, som han investerede i, fik han Kreml på nakken og blev udvist af Rusland i 2005.

Chayes, Sarah:

Thieves of State: Why Corruption Threatens Global Security.

W.W. Norton & Company 2015, 272 s.

En tidligere rådgiver for USA's forsvarsministerium beskriver og analyserer, hvorfor regeringers ældste problem, korrupsion, er den mest destabiliserende kraft internationalt. Hver dag en ny eksplosion: de blodige sammenbrud i Afghanistan, Irak og Syrien; øst-vest konflikten om Ukraine og bortførte skolepiger i det nordlige Nigeria. I hæsblesende reportager og insiderfortællinger opruller Chayes de skræmmende internationale sikkerhedskriser og føjer dem sammen med det, som er den vigtigste lim: korrupsionen. Siden slutningen af 1990'erne har korrupsionen nået et niveau, så selv nogle regeringen ligner glorificerede kriminelle bander.

Cockburn, Patrick:

The Rise of Islamic State: ISIS and the New Sunni revolution.

Verso 2015, 172 s.

Den britiske forfatter og mangeårig krigskorrespondent Cockburn var en af de første, der forudså, hvilken betydning Islamisk Stat (IS tidligere ISIS) ville få. Det indbragte ham sidste år den britiske pris 'Årets Udenrigsjournalist', efter at han har dækket Mellemosten for *Financial Times* og siden *The Independent* i 35 år. Bogen beskriver Islamisk Stats fremgang i Irak og Syrien, fra erobringen af Mosul i Irak i juni 2014 til slaget om Kobani og andre syriske byer. Det er også historien om Vestens fejlslagne analyser, der har hjulpet verdens aktuelt mest ambitiøse og brutale jihadgruppe med at vinde frem. Bogen punkterer myten om den i Vesten roste og sponsorerede Frie Syriske Hær. Den røvede og plyndrede på sin vej, så mange

syriske borgere hilste IS velkommen, fordi terrorgruppen indførte en form for lov og orden. Og hvem finansierer IS? Mange mener, at den i dag er uafhængig af eksperterne sponsorer, men ifølge Cockburn er private sponsorer i Golfstater stadig med til at finansiere jihadgruppen.

Eltchaninoff, Michel:

Dans la tête de Vladimir Poutine.

Solin Actes Sud 2015, 173 s.

Den franske filosof og redaktør af *Philosophie Magazine* skriver om de filosoffer, der har haft stor indflydelse på Ruslands præsident Vladimir Putins verdenssyn. Bogen indledes med historien om Putins nytårsgave i januar 2014 til højtstående medlemmer af magtens partiet, Forenet Rusland, og til topembedsmænd med instruks om at læse dem. Gaven bestod af værker af Putins russiske favorittænkere fra det 19. og 20. århundrede, heriblandt Ivan Iljin *Vores mission* om Ruslands moralske frelsermission i verden og *Ulighedens filosofi* af Nicholas Berdjajev. Putin har selv citeret dem flittigt i sine vigtigste taler. Eltchaninoff mener, at vestlige politikere må læse de samme værker for at forstå Putins tanker og planer for en "russisk verden" og et "eurasiske imperium".

Favrholdt, David:

Kina og os.

Informations Forlag 2015, 150 s.

Bogen fremhæver, at behovet for at forstå kinesisk politik og kultur i dag er større end nogensinde på grund af Kinas fremstormende økonomi. Den tidligere professor i filosofi og videnskabshistorie tager læseren med fra forhistorisk tid til i dag og påviser, at frem til år 1600 var der stort set ingen kulturel udveksling imellem Kina og Europa. Derfor udfoldede de to kulturområders historie og tankever-

den sig uafhængigt af hinanden, mens filosofi spillede en afgørende rolle for kunst og naturvidenskab i begge kulturer. Favrhholdt gør rede for, hvordan især konfucianismen og taoismen har præget kinesisk tænkning fra oldtiden til vore dage, og han tegner et billede af, hvordan kinesisk tænkning adskiller sig fra den vestlige verdens grundsyn. Bogen beskriver også aktuelle samfundsforhold som Kinas syn på menneskerettigheder.

Goodman, Marc:

Future Crimes: Everything Is Connected. Everyone Is Vulnerable and What We Can Do About It.

Doubleday 2015, 464 s.

Læseren tages med til den digitale undergrund og de alarmerende måder, hvorpå kriminelle, virksomheder og selv regeringer bruger nye teknologier til at gøre os alle mere sårbare, end vi hidtil har forestillet os. Hackere aktiverer babyalarmer til at udspionere familier, tyve bruger sociale medier og stalkere bruger GPS i smartphones til at overvåge ofre. Vi ved alle, at kriminelle kan stjæle identiteter og dræne bankkonti, men det er kun begyndelsen, påpeger forfatteren, for der er hidtil ikke skabt en computer, der ikke kan hackes i en verden, hvor alt afhænger af computerstyring. Hvis dagens internet er på størrelse med en golfbold, vil det i morgen være på størrelse med solen, fastslår han. 3-D printere kan allerede producere AK-47'ere, bioterrorister downloade opskrift på Spansk Influenza og karteller bruge flåder af droner til at bringe narko over grænser. Som insider fra en karriere i terrorbekæmpelse tager Goodman læseren med på en rejse gennem de mørkeste sider af internettet, baseret på videnskabelige fakta om muligheder for at kapre fremtidens teknologier, inklusive robotteknologi, syntetisk biologi, nanotekno-

logi, virtuel virkelighed og kunstig intelligens. Men Goodman leverer også konkrete forslag til at kontrollere teknologierne – før det er for sent.

Harari, Yuval Noah:

Sapiens: A Brief History of Humankind.

Hardcover. *Harper 2015, 464 s.*

Den internationale bestseller, skrevet af en historiker, fortæller om menneskets skabelse og evolution, hvordan biologien og historien sammen har formet os. For hundredtusinder af år siden beboede mindst seks forskellige menneskearter planeten. I dag er der kun en – homo sapiens. Hvad skete med de andre og med os? De fleste bøger om menneskets historie tager et historisk eller biologisk udgangspunkt. Harari smelter metoderne sammen og udvikler nye i sin historie, der begynder for omkring 70.000 år siden med opkomsten af moderne erkendelse. Bogen undersøger, hvilken rolle menneskets udvikling har spillet for det globale økosystem og kortlægger opkomsten af imperier. Ved at integrere historie og videnskab revurderes gængse fortællinger.

Krone-Schmalz, Gabriele:

Russland verståen.

C.H. Beck Verlag 2015, 176 s.

Vestens politik over for Rusland beror på en række misforståelser, ifølge den tyske journalist. “Den, som forstår noget, begriber sammenhænge og kender baggrunde, har mulighed for at forklare, hvad der foregår”, skriver den tidligere korrespondent for tysk radio ARD i Moskva i forordet. Tyske anmeldere har fremhævet, at hun har ret i at påpege Vestens fejl, men at nok så mange af slagene ikke undskylder Ruslands aggression over for Ukraine og andre tidligere sovjetrepublikker. Bogen frem-

hæves imidlertid for at give nogle gode modspil imod “overdreven moralsk oprustning” imod Rusland. Hun påpeger, at det var højest uklogt af Polens, Frankrigs og Tysklands udenrigsministre i februar 2014 at indgå kompromis med Ukraines tidligere præsident Janukovitj imod oprørerne på Majdan Pladsen i Kijev, – et kompromis, der ville have holdt ham ved magten året du. Forfatteren går let hen over Kremls krænkelser af folkeretten med annekteringen af Krim og giver Rusland historisk ret til det, da Krim er “urgammelt russisk land” og Kreml handlede i “nødværge under tidspres”, skriver hun.

Hill, Fiona og Clifford G. Gaddy Mr.

Putin: Operative in the Kremlin.

Brookings Institution Press 2015, 520.

(Ny udvidet version)

Mangesidet portræt af en Vladimir Putin i krig med Vesten. Hvor har han sine ideer fra, og hvor langt er han villig til at gå? Den store lære af Første Verdenskrigs udbrud i 1914 var faren for at mistolke modstanderens erklæringer, handlinger og intentioner, understreger forfatterne. I dag er Putin årtiers største udfordring for europæisk sikkerhed og den globale orden. Ruslands 8.000 atomvåben understreger de enorme risici, der er forbundet med ikke at forstå, hvem Putin er. I fem nye kapitler opregnes de potentielt farlige misforståelser af Putin og hans mål. Putin præsenteres som produkt af dybt forankrede russiske tankesæt, men Putins unikke personlige baggrund og erfaringer spiller kraftigt med, ifølge forfatterne.

Katchanovski, Ivan:

The “Snipers’ Massacre”.

Academia.edu. 2015.

Den første forskningsrapport om masse-drabene på Majdan Pladsen i Kijev

>>>

20.2.14, der blev et dramatisk vendepunkt i ukrainsk politik. Massakren førte til Viktor Janukovitjs regimes fald og eskalerede konflikten om Ukraine mellem Vesten og Rusland. Rapporten gør brug af foto- og videomateriale om begivenheden fra demonstranter, politi, den ukrainske sikkerhedstjeneste specialenheden Alfa og øjenvidnerapporter fra demonstranter og myndigheder. Den præsenterer også tidligere hemmeligholdte dokumenter om væbnede ukrainske grupper som de højreradikale Højre Sektor, Svoboda og oligarkpartier som Fædrelandet, der for at gribe magten var direkte og indirekte involveret i massakren. Det påvises, at efterfølgende regeringsundersøgelser blev forfalsket, så kun de fordrevne magthavere fremstod som skyldige.

Lilly, Bilyana:

Russian Foreign Policy toward Missile Defense: Actors, Motivations, and Influence.

Lexington Books, 2014. 390 s.

Bogen ses som det hidtil mest komplette studium af Ruslands ballistiske missilforsvars politik. Den trækker på en stor vifte af mediekilder og interview og viser, hvordan denne politik er barometer for relationerne mellem Rusland og USA samt til NATO og den illustrerer det komplekse samspil mellem fraktioner i Ruslands elite. I takt med, at relationerne mellem Rusland og Vesten forværres, analyseres, hvordan BMD-politik har påvirket både Rusland relationer til omverdenen og tjent som instrument for indenrigspolitiske overvejelser.

Menon, Rajan:

Conflict in Ukraine: The Unwinding of the Post-Cold War Order.

MIT Press 2015, 248 s.

Bogen sætter konflikten i og om Ukraine

i historisk perspektiv med gennemgang af den lange baggrund for krisen for både Krim og Rusland. Ud over at undergrave Europas sikkerhed og problematisere NATOs fremtid påvises, at konflikten har gjort en ende på det mest ambitiøse projekt i amerikansk udenrigspolitik – at skabe et reelt partnerskab med Rusland. Det truer også USA's diplomatiske bestræbelser om emner fra terrorbekæmpelse til ikke-spredning af atomvåben. Begge parter satser – i fravær af reelle forhandlinger – på at tvinge den anden part til at blinke først. Fanget i dette katten-efter-musen spil har Vesten ikke råd til at miste betydningen af stabile relationer til Rusland af syne, understreger forfatteren.

Moorhouse, Roger:

En djævelsk alliance. Hitlers pagt med Stalin 1939-41.

Kristeligt Dagblads Forlag 2015, 447 s.

En deltaljeret beskrivelse af forløbet op til og efter ikkeangrebspagten mellem Hitler og Stalin, indgået i august 1939. Pagten sikrede Nazityskland en uvurderlig allieret i de afgørende dage og timer. Otte dage senere invaderede Hitler Polen, og Anden Verdenskrig var i gang. Pagten var ikke kun et taktisk magtspil mellem to af historiens grusomste statsledere, men også en nyttegning af Europakortet. Tyskland og Sovjetunionen delte kontinentet i to ”interessesfærer”; Hitler for at skabe Det Tredje Rige, Stalin for at genskabe sovjetisk og russisk storhed. I *Mein Kampf* beskrev Hitler Sovjetunionen som stedet, hvor nyt tysk Lebensraum kunne vindes. Stalin så en mulighed for at lade Hitler bruge kræfterne i kampen mod de allierede, mens kapitalismen kunne undermineres og kommunismen vinde herredømme. I *En djævelsk alliance* fortælles med brug af vidnesbyrd, arkivalier og samtaler med nulevende,

hele historien om Hitler-Stalin Pagten og den kolossale betydning, som den fik – også for efterkrigens kamp om interesser-færer op til i dag. (Anmeldelse i dette nummer af Udenrigs)

Napoleoni, Loretta:

Islamiske Stat.

Tidernes Skifter 2015, 168 s.

En internationalt anerkendt terrorforsker forklarer detaljeret om opkomsten af den militante islamistiske organisation, der siden sommeren 2014 har kaldt sig Islamisk Stat (IS). *Dagbladet Information* skrev i sin anmeldelse: “Loretta Napoleoni formår at gøre sine læsere mange meter klogere på, hvad IS er for et fænomen, hvordan bevægelsen er opstået, hvad det ideologiske grundlag er, hvad den forsøger at opnå og ikke mindst hvorfor, der er al mulig grund til at tage den fremgangsrigt bevægelse og dens leder Abu Bakr al-Bagdadi dybt alvorligt”.

Di Nicola, Andrea og
Giampaolo Musumeci:

**Bekendtnisse eines Menschenhändlers.
Das Milliarden-geschäft mit den
Flüchtlingen.**

Verlag Antje Kunstmann 2015, 206 s.

Om den illegale indslusning af mennesker til Europa og USA, der i de seneste år har udviklet sig til en milliardindustri. “Bekendelser” fra menneskehandlere illustrerer forretningsmetoderne bag smuglingen af mennesker fra den fattige til den rige verden. Idealistiske motiver er der ingen spor af. Antallet af mennesker fra Asien, Afrika eller Mellemamerika, der står uden fremtidsudsigter i eget land, men samtidig har høje forventninger til livet i Europa eller USA, fortsætter med at stige med stor hast. Samtidig er mulighederne for legal indvandring blevet ringere – med øgede profitmuligheder for menne-

skesmulgere til følge. Kriminologen Di Nicola og dokumentaristen Musumeci beskriver også konsekvenserne af de alt for ringe ressourcer, som sættes ind imod smuglernetværkene, som de beskriver ned til, hvordan “kunder” opsøges og rejseplaner udarbejdes, når eksempelvis en gruppe kinesere fra Shanghai vil til Tyskland. Forfatterne skønner, at det er en business, der årligt giver smuglerne op til ti milliarder dollar. De kender situationen specielt godt i Italien, den foretrukne første station for den illegale trafik fra Nordafrika, Tyrkiet, Grækenland og Albanien. Manglende empati og politisk vilje i “modtagerlande” fremmer denne milliardforretning, som forfatterne påviser også spiller sammen med internationale terrorgrupper.

Nordberg, Jenny:

De forklædte piger fra Kabul.

People's Press 2015, 371 s.

Forfatteren, der skriver for *New York Times* og i mange år har dækket Afghanistan, er tilfældigt kommet under vejr med et fænomen, som kaldes bacha posh, betegnelse for en pige, der vokser op som dreng. Den veldokumenterede bog afdækker, at “kønsombytningen” er meget udbredt og har dybe kulturelle rødder, fordi familier, som vil respekteres, skal have mindst en dreng. Hvis de kun har piger, bliver de betragtet som svage og uværdige. Nordberg finder frem til flere “drengpiger” som hos det kvindelige parlamentsmedlem Azita, der som mor til fire piger klæder den yngste ud som dreng. Det er med til at sikre den ofte mordtruede Azita og hendes familie en vis status. Omverdenen ved det, men selv de langskæggede mujahediner vendte i deres tid ved magten ryggen til. Når en drengeløs familie får svigersønner, kan “drengpigen” blive til kun pige, men de færreste

>>>

af dem ønsker at bytte relativ frihed som dreng med total ufrihed som pige. Bogen er et møde med virkeligheden bag vestlige lederes tale om alt det gode, de har givet afghanske kvinder som valgt og skolegang.

Ozouf, Mona:

**De Révolution en République.
Les chemins de la France.**

Collection Quarto, Gallimard 2015, 1. 376 s.

Forfatteren er historiker, filosof og feminist samt specialisten over alle i den franske revolution og dens indflydelse på franskmændene i dag. Hun skriver selv om denne sit seneste af mange værker om emnet: "Og da vi nu har taget den arv til os, der har bestemt vores frihed, er det nyttigt at sætte vore fødder på den slagne vej fra revolutionen i republikken, som franskmændene tog". Ozouf portrætterer den franske revolutions hovedpersoner og analyserer betydningen af revolutionens ideer, symboler og ceremonier i dag. Revolution mellem historie og erindring som bærer af den franske identitet er centrum for mastodontværket. Ozouf er især verdenskendt for bogen, som på engelsk hedder *Women's Words*, hvor hun argumenter for eksistensen af en unik fransk feminisme, der er blottet for den bitterhed og vrede, som findes i engelsk og amerikansk feminisme.

Pilsbury, Michael:

The Hundred-Year Marathon: China's Secret Strategy to Replace America as the Global Superpower.

Henry Holt and Co. 2015, 336 s.

En af den amerikanske regerings førende Kina-eksperter afdækker den skjulte strategi bag Kinas fremmarch – og hvordan USA er blevet forledt til at hjælpe Kina med potentielt at overhale USA som verdens ledende supermagt. I mere end

40 år har USA hjulpet Kina med at skabe en fremstormende økonomi, udvikle videnskabelig og militær formåen og styrke landets plads på verdensscenen. USA troede, at det ville bringe ren fortjeneste i form af samarbejde, diplomati og frihandel. Men hvad hvis "Kinas Drøm" er at erstatte USA på samme måde, som USA erstattede det britiske imperium uden at affyre et skud? At det vil ske, er Pilsburys store bekymring i bogen, der er baseret på interview med kinesiske afhoppere og nylig deklassificerede efterretningsdokumenter.

Salmon, Christian:

**Le cérémonie cannibal –
De la performance politique.**

Fayard 2015, 160 s.

De seneste 30 års neoliberal dominans og nye kommunikationsteknologier har ifølge sprogforsker og forfatter Salmon undergravet politikeres autoritet og gjort det til en del af jobbet at medvirke i tv-underholdningsprogrammer om selv det for politik mest irrelevante. Han påviser, at forbindelsen mellem magt til at handle og magtens inkarnation i personer, steder og ritualer er blevet brudt. På den ene side står globaliseringens og finanskapitalens ansigtsløse magt, på den anden side tv-skærmene med politikernes magtesløse ansigter. Salmon skriver: Alle meningsmålinger viser det. "Vi gør os ingen illusioner om deres (politikernes) evne til at håndtere krisen. Det, vi kræver af dem, er, at de inkarnerer en fortælling, der kan holde os fanget." Information skrev i sin anmeldelse: "Bogen indeholder måske ikke banebrydende indsigter, men mange sigende eksempler på den borgerlige offentligheds forvandling til markedsplads."

Sperling, Vibeke:

Russernes drømme. Om det nye Ruslands selvforståelse – og Vestens misforståelser.

Gyldendal 2015, 268 s.

Bogen beskriver det moderne Ruslands autoritære landskab og søger at indkredse russernes fremtidsdrømme. Selv om Ruslands annektering af Krim i marts 2014 bragte Putins popularitet i skyerne, er der ikke automatisk sammenfald mellem Kremls og befolkningens drømme. Samtaler med almindelige russere viser sammen med utallige meningsmålinger, at russere ønsker deres land elsket og respekteret for dets sprog og kultur. Putin ønsker Rusland respekteret gennem frygt. Frygt som magtmiddel og længslen efter et fredeligt og kærligt liv på jord er således den store modsætning mellem system og samfund i dagens Rusland – som det var i sovjettiden. Forfatteren ønsker at bidrage til, at Rusland vurderes på et mere nuanceret grundlag ved at fokusere mindst lige så meget på almindelig russeres følelser og reaktioner som på Kremls propaganda og handlinger. Konflikten mellem magt og samfund i Rusland er skærpet dramatisk under konflikten om Ukraine og Vestens magtesløshed. Kreml har skabt en hadets kultur, der dræber – senest landets modigste politiker, Boris Nemtsov, i februar i år. Bogen omhandler også konsekvenserne af Vestens fejltagelser for Ruslands postkommunistiske udvikling, herunder vestlig tilbøjelighed til forsoning på et urealistisk grundlag, som ofte har ført til rent rituelle møder mellem parterne. (Anmeldes i næste nummer af Udenrigs)

Schwan, Heribert og Jens Tilman:
Verdächtis. Die Kohl-Protokolle.

Heyne 2015, 256 s.

Det skulle have været 4. Bind af Helmut

Kohls erindringer, perioden fra 1994 til hans hustrus død i 2001. Til det formål optog journalisten og historikeren Schwan, der var ghostwriter på de første tre bind af Kohls erindringer, 600 timers samtaler med Kohl på bånd, som han efter at være raget uklar med hovedpersonen blev tvunget til at udlevere, men fik lov til at bruge citater til sin egen bog. Den afspejler ikke mindst Kohls evner til at skabe personlige forbindelser, og den store vægt han tillagde personlige venskaber med denne verdens mægtigste mænd og kvinder. Han havde ingen sympati for Mikhail Gorbatsjov, men derimod for Boris Jeltsin. Han havde sympati for Ronald Reagan, men mindre for Bill Clinton. Han brød sig ikke om Margaret Thatcher, fordi hun arbejdede så hårdt for at forhindre Tysklands genforening. Han betragtede Francois Mitterand som sin ven, men følte sig snigløbet af ham i genforeningsprocessen. Der Spiegel kaldte Kohls små gaver til og hyppige telefonsamtaler med vennerne for "Systemet Kohl".

Stent, Angela:

The Limits of Partnership. U.S. – Russian Relations in the Twentieth Century.

Princeton University Press 2014, 384 s.

På baggrund af sine erfaringer som professor i historie og tilknyttet USA's udenrigsministerium analyserer Stent grundene til, at de amerikansk-russiske relationer ofte har været elendige, trods succeser i samarbejdet om våbenkontrol. Gør geografiske, historiske, ideologiske og kulturelle forskelle konfrontationer imellem de to parter uundgåelige? I hvor høj grad former "personlige relationer" og "indenrigspolitiske emner" relationerne? Hvilke skridt, hvis nogen, kan USA tage i de kommende år for at skabe frugtbare

>>>

relationer med Rusland? De spørgsmål behandles i bogen, hvori det understreges, at parterne – om de kan lide eller ikke – fortsat må samarbejde om så forskellige problemer som Ukraines fremtid, Irans atomprogram og global terrorisme. Ifølge Stent kan relationerne ikke udvikle sig til andet en “begrænset partnerskab”, hvor Rusland og USA vil fortsætte konfrontationerne og kun samarbejde, når deres regeringers interesse mere eller mindre tilfældigt falder sammen.

Yarhi-Milo, Keren:

Knowing the Adversary: Leaders, Intelligence, and Assessment of Intentions in International Relations.

Princeton University Press 2014, 355 s.

Lande er mere tilbøjelige til risikable og destabiliserende handlinger som oprustning og forebyggende angreb, hvis de ser modstandere som en alvorlig trussel, ifølge bogen, der trækker på et væld af historiske arkivmateriale til at kaste nyt

lys over, hvordan verdens ledere og efterretningstjenester udarbejder deres vurderinger. Yarhi-Milo præsenterer tre casestudier: Storbritanniens vurdering af Nazitysklands intentioner i 1930'erne, USA's vurderinger af Sovjetunionens under Carter-administration og Reagan-administrationens vurderinger hen mod slutningen af den kolde krig. Forfatteren bruger en ny teoretisk ramme – kaldet selektiv opmærksomhed-, der lægger vægt på organisatorisk dynamik, personlige diplomatiske interaktioner og effektive kognitive faktorer. Hun finder, at zbeslutningstagere ikke tænker så meget på de aspekter af staters optræden, som hovedteorier i international politik fremhæver. I stedet tenderer de til at tolke modstanderes intentioner ud fra forudindtagede opfattelser og personlige indtryk. Bogen påviser, at efterretningstjenester stoler på helt andre indikatorer end beslutningstagere, når de især fokuserer på modstanderes militære kapacitet.

○ ○ ○